

24 juni

HOOGFEEST GEBOORTE VAN DE H. JOHANNES DE DOPER

Evangelie: Lucas 1, 57-66, 80
(jaar A-B-C)

Johannes: God is genadig!

Vers voor het Evangelie (Lc. 1, 76)

Alleluia. Jij, kind, profeet van de Allerhoogste zul je worden genoemd, want voorafgaan zul jij aan de Heer en jij zult zijn wegen bereiden. Alleluia.

Lezing uit het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas.
(Rolverdeling: Elisabeth, Mensen, Verteller)

Verteller: Op een dag brak voor Elisabet het ogenblik aan dat zij moeder zou worden; zij schonk het leven aan een zoon. De buren en de familie hoorden, hoe barmhartig God voor haar was geweest. Daarom waren ze samen met haar blij. Op de achtste dag kwam men het kind besnijden. Ze wilden het de naam van zijn vader Zacharias geven. Maar zijn moeder zei daarop:

Elisabet: “Nee, het moet Johannes heten.”

Verteller: Zij antwoordden haar:

Mensen: “Maar zo heet niemand in jullie familie.”

Verteller: Met gebaren vroegen ze toen aan zijn vader hoe hij het wilde noemen. Deze vroeg een schrijftafeltje en schreef er op: “Johannes zal hij heten.” Iedereen was verbaasd. Onmiddellijk opende Zacharias zijn mond en kon hij zijn tong weer gebruiken! Hij verkondigde de lof van God. Alle mensen uit de buurt werden vervuld van eerbied en in heel het bergland van Judea werd rondverteld wat er gebeurd was. Iedereen die het hoorde dacht erover na en vroeg zich af:

Mensen: “Wat zal er worden van dit kind?”

Verteller: Want de hand van de Heer rustte op hem.
 Het kind groeide op
 en de Geest kwam steeds meer in hem.
 Hij leefde in de woestijn
 tot op de dag,
 dat hij zich aan Israël in het openbaar vertoonde.

Woord van de Heer.

Vorbereiding voor de leiding

Referenties andere lezingen

1e lezing: Jesaja 49, 1-6

Tussenzang: Psalm 139 (138), 1-3, 13-14, 15

2e lezing: Handelingen 13, 22-26

Achtergrondinformatie bij het evangelie

Wat zegt een naam nu eigenlijk? Als je het evangelie van vandaag leest, dan kom je tot de ontdekking dat een naam heel veel kan zeggen!

Op haar hoge leeftijd schenkt Elisabeth nog het leven aan een zoon. Iedereen leeft met haar mee en is blij voor haar. Zoals bij de Joden de gewoonte is, ontvangt het kindje zijn naam als het besneden wordt, op de achtste dag na zijn geboorte. De familie wil het kind naar zijn vader Zacharias noemen, maar daar is Elisabeth het helemaal niet mee eens. Volgens haar zou het kind 'Johannes' moeten heten. De mensen om haar heen zijn verbaasd, want er is verder niemand in de familie die zo heet.

Ze gaan naar Zacharias toe en vragen hem hoe de jongen moet heten. Zacharias kan sinds het bezoek van de engel in de tempel niet meer spreken omdat hij geen geloof hechtte aan de woorden van de engel, die hem de geboorte van zijn zoon aankondigde. Men biedt de vader van het kind een schrijftafeltje aan, waarop hij de naam van het kind moet schrijven. Zacharias schrijft op: 'Johannes zal hij heten.' Op dat moment krijgt Zacharias zijn spraakvermogen weer terug. Hij wordt vervuld met de heilige Geest en spreekt dan in profetische woorden; hij prijst God om zijn barmhartigheid en om de verlossing die nabij is. Over zijn zoon zegt hij: En jij kind, zult profeet genoemd worden van de Allerhoogste, want je zult voor de Heer uitgaan om zijn weg te bereiden..” Het lofgebed dat Zacharias dan uitspreekt (zie Lucas 1, 67-79) noemen wij het 'Benedictus'(dit woord betekent 'geprezen', 'gezegend'). Dit gebed wordt iedere dag tijdens het kerkelijke morgengebed (de lauden) gebeden.

De naam 'Johannes' betekent: 'God is genadig'. De kleine Johannes groeit uit tot een man, die op een bijzondere manier door God begenadigd is. Hij leeft godvruchtig en sober. Arm aan bezittingen, maar rijk van geest. Hij weet mensen tot in het diepst van hun hart te raken. Als hij dingen ziet, die niet goed zijn, dan spreekt hij radicale woorden. Zelfs tegenover koning Herodes durft hij te zeggen dat hij zich niet de vrouw van zijn broer mag toe-eigenen. Uiteindelijk wordt Johannes gevangen genomen en

onthoofd. Door zijn voorbeeld zijn veel mensen weer op de rechte weg gebracht. Nooit roemt hij op zichzelf. Altijd weer verwijst hij naar de Man, die na hem komt en die groter is dan hij: Jezus Christus.

Johannes de Doper is een profeet die eigenlijk een brugfunctie heeft tussen het Oude en het Nieuwe Testament. Hij is de enige heilige van wie we de geboortedag vieren. Van alle andere heiligen vieren we alleen hun sterfdag.

Visueel materiaal

- ◆ Gebruik de afbeelding die verderop staat (het lam op de arm van Johannes is een symbolische verwijzing naar Jezus, het Lam Gods)
- ◆ Zie [Free Bible Images](#) voor een PPS van dit evangelie

Verwerkingsmogelijkheden voor de kinderen

- ◆ Zie voor een bijbehorend werkje, puzzel en vertelplaat de Samuel site '[Komende zondagen](#)'.
- ◆ Laat een aantal kinderen dit verhaal uitspelen en verdeel de volgende rollen: Elisabet, Zacharias, familieleden. Vergeet niet om Zacharias een lei en een krijtje te geven.
- ◆ Bespreek met de kinderen wat hun (doop)namen zijn. Weten zij waarom ze zo heten? Wat is de betekenis van hun naam? Weten ze dat God hen ook roept bij hun naam?
- ◆ Zet de woorden van de volgende zin op aparte vellen: "De Heer heeft mij vanaf de moederschoot geroepen, vanaf de schoot van mijn moeder heeft Hij mijn naam genoemd." (Jes. 49,1) Laat de kinderen in groepjes de woorden op de juiste volgorde leggen. God zegt dit ook tot jou, wat betekent dat voor je?

Liederen

- ◆ Een parel in Gods Hand (Elly & Rikkert Zuiderveld, zie cd Bellen blazen en muziekbundel Een boek vol liedjes 2)
- ◆ God kent mij (zie Timotheus liedbundel deel 1)

Viering van de kinderwoorddienst

Welkom

Kinderen welkom heten en ieder zijn / haar naam even laten noemen om elkaar beter te leren kennen. Jezus noemde ook iedereen bij naam! Eventueel naamkaartjes of presentiekaarten gebruiken waarop de kinderen iedere keer een stickertje kunnen plakken.

Inleidend verhaal

"Mama, waarom heet ik eigenlijk Hans? Wat betekent die naam eigenlijk?"

"Nou, Hans komt van Johannes en die naam komt uit de Bijbel. Nu staan er in de Bijbel twee belangrijke mannen, die allebei Johannes heten. De ene Johannes is een van de beste vrienden van Jezus, een van de twaalf apostelen. Ken je nog een andere apostel?"

"Ja, Petrus, die altijd zoveel te zeggen had."

"Goed zo, maar weet je ook wie die andere Johannes is, die in de Bijbel staat?"

"Nee mama, daar kan ik niet zo vlug opkomen."

"Dat is Johannes de Doper. Hij was een neef van Jezus. Hij heeft de mensen de weg naar Jezus gewezen. Hij vertelde de mensen dat ze moesten stoppen met het doen van slechte dingen en dat ze weer moesten gaan leven zoals God dat van ons verlangt. Hij vertelde de mensen ronduit waar het op stond en daar heb je moed voor nodig! Weet je wat zijn naam betekent? De naam 'Johannes' betekent: God is genadig, God is goed voor de mensen!"

"Dan heb ik een heel mooie naam!"

"Zeker weten en jij niet alleen, ook iedereen die Jan, Johan, Han of Hanneke heet!"

Vandaag lezen wij in het Evangelie hoe Johannes de Doper aan zijn naam gekomen is, luister maar.

Of

Het is bijna vakantie. Wie van jullie gaat er op reis? Stel je eens voor dat je in een grote buitenlandse stad komt en je moet naar het centrum. Je hebt geen kaart en je ziet nergens borden. Hoe kun je dan de weg vinden? Ja, je kunt het aan iemand vragen als je tenminste de taal spreekt. Een andere persoon kan jou de weg wijzen. Zo vieren we vandaag het feest van Johannes de Doper die voor de mensen als een wegwijzer was. Niet naar het centrum van de stad maar een wegwijzer naar Jezus, de langverwachte Messias. Luister maar naar het wonderlijke verhaal over zijn geboorte.

Evangelie

Uit het hoofd navertellen en / of samen doorlezen. Voor tekst en uitleg zie boven.

Welke kernboodschap geef ik de kinderen mee?

Vandaag vieren wij de geboorte van Johannes de Doper: de grote Wegwijzer naar Jezus.

Praktische toepassing

Johannes de Doper heeft veel mensen de weg naar Jezus gewezen. Hoe kun jij mensen om je heen een stukje op de weg van Jezus helpen? Hoe kun jij een wegwijzer naar Jezus zijn?

Gespreksvragen

Wie waren de vader en de moeder van Johannes de Doper?

Waarom vonden de mensen het zo vreemd dat het kindje Johannes moest heten?

Welke taak had Johannes toen hij eenmaal volwassen was?

Lied en / of verwerking

Zie suggesties boven.

Afsluiting

Zo mogelijk de kinderwoorddienst afsluiten met een korte geloofsbelijdenis of één artikel van de geloofsbelijdenis of lied 'Ik geloof' van Jan Visser (zie muziekbundel Zingen maakt blij). De voorbede kan met de volwassenen in de kerk meegebeden worden of in een aangepaste (verkorte) versie voor de kinderen. Het mooiste is wanneer de kinderen tijdens de offerande weer terugkomen in de kerk.

Bij de Eucharistieviering voor gezinnen

Thema

Geroepen bij je naam!

Liederen

Zie boven voor verschillende liederen rond het Thema van deze zondag.

Openingsgebed

God, U heeft de heilige Johannes de Doper doen opstaan om het volk goed voor te bereiden op de komst van Christus.

Schenk aan uw Kerk de gave van de geestelijke vreugde en leid alle gelovigen op de weg naar verlossing en vrede.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,
die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.

Evangelie

Voor bijbehorende illustratie, evangelietekst en uitleg; zie boven.

Laat bij dit evangelie de priester of diaken de rol van 'verteller' voorlezen.

Voorbede

Bidden wij tot God, die al van ons houdt voordat wij geboren zijn.

1. Voor alle mensen in Uw Kerk, die de Blijde Boodschap aan andere mensen doorgeven, dat zij hun steeds de weg naar Jezus mogen blijven wijzen.
2. Voor alle mensen in de wereld die de weg in het leven kwijt zijn of die op een doodlopende weg terecht zijn gekomen, dat zij de weg naar U terug mogen vinden.

3. Voor alle mensen die problemen krijgen omdat zij, net zoals Johannes de Doper, blijven opkomen voor wat goed en rechtvaardig is, dat zij ondanks alles de moed niet verliezen.
4. Voor onszelf, dat wij, net zoals Johannes de Doper, de moed hebben om iets te ondernemen als wij dingen zien gebeuren, waarvan wij weten dat zij niet goed zijn. Help ons in ons dagelijks leven ook wegwijzers naar Jezus te zijn.

Gebed over de gaven

Heer, op uw altaar plaats en wij onze gaven
om met passende eer
de geboorte te vieren van de heilige Johannes de Doper.
Hij heeft de Verlosser van de wereld heeft aangekondigd
en Hem temidden van de mensen heeft aangewezen:
Jezus Christus, onze Heer.
Die met U leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

De eigen prelatie van deze feestdag:

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal door Christus onze Heer. Wij verheerlijken U omwille van zijn Voorloper Johannes, aan wie Gij onder de kinderen der mensen de hoogste eer bewezen hebt. Over zijn geboorte hebben velen zich verblijd. Nog in de moederschoot sprong hij op van vreugde bij de komst van Hem die deze wereld redden zal. Onder de profeten was er geen zo groot als hij: het Lam dat ons verlost, heeft hij aangewezen; de Heer die het water heiligt en zelf ons allen doopt, ontving van hem het doopsel. Door zijn bloed te vergieten heeft hij tot de dood van Hem getuigd.
Daarom met alle Engelen in de hemel verheerlijken wij U op aarde zolang er woorden zijn en zingen U toe vol vreugde: Heilig...

Gebed na de communie

Heer, wij zijn gesterkt door de maaltijd van het hemels
Lam.
Wij bidden U dat uw Kerk,
in haar vreugde om de geboorte van Johannes de
Doper,
haar oorsprong erkent in de Heiland
die door Johannes is aangekondigd:
Jezus Christus, onze Heer.
Die met U leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

Uitwerking thema

Hang een collage op met allerlei namen van kinderen uit de parochie met als hoofdtekst erboven: De Heer heeft mij vanaf de moederschoot geroepen bij mijn

naam (zie openingstekst). Vraag bij de preek een aantal kinderen of ze iets over de betekenis van hun naam kunnen vertellen.

U zou ook bij de ingang van de kerk een groot vel engels karton kunnen klaarleggen waarop iedereen dan bij binnenkomst zijn of haar naam schrijft. hang dan ergens goed zichtbaar op het priesterkoor de tekst 'De Heer heeft mij vanaf de moederschoot geroepen bij mijn naam.' Bij het begin van de viering kan het vel met alle namen erbij gehangen worden.

Voor elke zondag van de liturgische jaren A, B en C is eenzelfde document beschikbaar en een kleurplaatje zoals de vertel/kleurplaat van vandaag. Je kunt het abonnement hierop aanschaffen via [abonnement jaar A](#), [abonnement jaar B](#) en [abonnement jaar C](#).